

آب و انرژی ۵

اندرژی

تولید بیش از ۵۶۱ میلیارد مترمکعب گاز
در پالایشگاه‌های پارس جنوبی

مدیرعامل مجتمع گاز پارس جنوبی از تولید، شیرین سازی و ارسال ۵۶۱ میلیارد متر مکعب گاز شیرین به خطوط سراسری از مرداد ۱۴۰۰ تا پایان خرداد ۱۴۰۳ در دوران فعالیت دولت سیزدهم خبر داد.

به گزارش اقتصادسراسر، احمد باهوش، مدیر عامل مجتمع گاز پارس جنوبی در تشریح عملکرد متاع ۱۴۰۰ پارس جنوبی در بازه زمانی مرداد تا خرداد ۱۴۰۱ گفت: تأمین تجهیزات و قطعات حیاتی در مجتمع گاز پارس جنوبی تا مرکز بر توان سازندگان داخلی در اولویت قرار گرفت، به طوری که این مجتمع بزرگ گازی کشور برای سومین بار پیاپی در نخست در همکاری با شرکت های دانش بنیان ر سطح وزارت نفت به دست آورده است.

وی به عملکرد تولید مجتمع گاز پارس جنوبی در ده سال فعالیت دولت سیزدهم اشاره و اعلام کرد: متخصصان و کارکنان پرتلاش مجتمع گاز پارس جنوبی با استفاده از دانش و توان بومی، استفاده از ۱۰۰ درصدی از کالاهای ایرانی توانستند از آغاز فعالیت دولت سیزدهم (مرداد ۱۴۰۰) تا پایان خرداد امسال بیش از ۵۶۱ میلیارد متر مکعب گاز تولید، شیرین سازی و به خطوط سراسری کشور ارسال کنند.

مدیرعامل مجتمع گاز پارس جنوبی در ادامه بیان کرد: وضع پالایشگاه‌های سبزیده گانه مجتمع گاز پارس جنوبی از منظر ایمنی و توجه به محیط زیست مناطق پیرامونی در شرایط بسیار مطلوبی است و یکی از اولویت‌های مهم این شرکت همواره ارتقای سطح ایمنی، بهبود موارد محیط زیستی و پیشگیری از حوادث و صیانت از تأسیسات و نیروی انسانی بوده است.

باهوش به تولید میعانات گازی این مجموعه در ۱۰۰ روز فعالیت دولت سیزدهم اشاره و تصریح کرد: از ابتدای فعالیت دولت سیزدهم تا پایان خرداد سال ۱۴۰۳ بیش از ۷۳۲ میلیون بشکه میعانات گازی در سراسر پالایشگاه‌های پارس جنوبی تولید شده و نقش بسیار مهمی در شکوفایی اقتصاد کشور داشته است.

وی با بیان اینکه داخلی سازی و بومی سازی قطعات و تجهیزات راهبردی پالایشگاه‌های مجتمع گاز پارس جنوبی در سه سال اخیر یکی از شاخصه‌های افتخار بزرگترین مجتمع گاز کشور است، گفت: این مجتمع سابقه‌ای ارزشمند و بزرگ در فناوری و بومی سازی دارد و بر همین اساس وابستگی‌ها را به صورت کامل قطع و بر توانمندسازی شرکت‌های دانش‌پایان، بار اولی و سازندگان ایرانی، تمرکز کردیم.

مدیرعامل مجتمع گاز پارس جنوبی همچنین به تولید محصول گوگرد در سه سال فعالیت دولت سیزدهم اشاره کرد و یادآور شد: در این مدت بیش از یک میلیون ۸۶۰ هزار تن گوگرد دانه‌بندی شده مرغوب تولید شده است. به گفته باهوش، در همین بازه زمانی فعالیت دولت سیزدهم، تولید بیش از ۹ میلیون و ۸۲۰ هزار تن پروپان، ۶ میلیون و ۹۵۰ هزار تن بوتان و ۷ میلیون و ۱۰۰ هزار تن اتان با موفقیت ثبت شده است.

در قالب تفاهم نامه دوجانبه محقق می شود
هوشمندسازی صنعت برق و انرژی

تفاهم‌نامه همکاری میان پژوهشگاه نیرو و پژوهشگاه صنعت نفت، با هدف همکاری‌های آموزشی، پژوهشی، فناوریانه و نوآورانه، با استفاده از امکانات، تجهیزات، ظرفیت‌ها و توانمندی‌های علمی و آموزشی طرفین، به امضاء رسید.

به گزارش اقتصادسراسرآمد، این تفاهم‌نامه همکاری میان مجید عمیدپور؛ رئیس پژوهشگاه نیرو و عظیم کلانتری اصل؛ رئیس پژوهشگاه صنعت نفت، در راستای همکاری در اجرای پروژه‌ها و فعالیت‌های مشترک در حوزه نفت و نیرو، مشتمل بر تحقیقات، توسعه فناوری، تجاری‌سازی محصولات، انجام خدمات مشاوره‌ای و تبادل خدمات آزمایشگاهی آموزشی، مبادله شد.

به نقل از پژوهشگاه نیرو، همکاری در مباحث حوزه مدیریت انرژی، بهتر، رنگارنگ‌تر، جامع، برنامه‌ریزی انرژی، انرژی‌های تجدیدپذیر، حفاظت از محیط زیست در برابر آثار صنعت برق و انرژی، هوشمندسازی صنعت برق و انرژی، مدیریت دارایی‌های فیزیکی صنعت برق و انرژی، توسعه فناوری مواد شیمیایی مورد نیاز صنایع برق و انرژی، برقی‌سازی و ذخیره‌سازی انرژی، ارتقای زیست‌بوم نوآوری و انجام مطالعات و پژوهش‌های عرصه حکمرانی و مدیریت نفت و نیرو، از جمله مهم‌ترین زمینه‌های همکاری آینده در این تفاهم‌نامه است.

روی رودخانه‌های دجله و فرات برای رفع نیازهای سود ساخته‌اند. یکی از سدهای برجسته سوریه، سد تبقه است که به نام سد توره نیز شناخته می‌شود، در اواخر دهه ۱۹۲۰ به‌هنگام کارهای احداث جبهه‌های شوروی برای ارتقای امنیت آب، به‌موردی کشاورزی و تولید انرژی آغاز شد. به‌طور مشابه، در فرات پروژه‌های آبیاری و سدسازی گسترده‌ای را بر روی رودخانه‌های دجله و فرات دنبال کرده‌است. چنین پروژه‌های مشابهی در عراق بوده که در سال ۱۹۸۵ و بعداً در سال ۱۹۸۶ تکمیل شد. هدف عراق با ساخت این پروژه‌ها تأمین آب، تنظیم سیلاب، تولید برق آبی و اجرای آبیاری بود یا این حال، این تلاش‌های یکجانبه که توسط سوریه و عراق ایجاد شد، اغلب به دلیل تحولات بالادستی در ترکیه با شکست مواجه شد. از همین روی، عراق با درخواست برای ترنیت تقسیم آب عادلانه‌تر، بارها با کنترل یکجانبه ترکیه بر منابع آب بالادست مخالفت کرده‌است. این کشور همچنین ترکیه را به دلیل تشدید کمبود آب و خنات محیط زیست محکوم کرده‌است. در نتیجه، مناقشه آب همچنان عامل اصطکاک بین المللی مداوم بین هر دو کشور باقی ماند.

اهمیت نهاده سازي، هدر و يلتك در منا

تجزیه و تحلیل اختلافات مربوط به آب در منطقه MENA، یعنی موارد مربوط به حوضه رودخانه نیسل و رودخانه‌های جلغه و فرات، بر ماهیت پیچیده هیدروپلیتیک و نیاز مرم به مدیریت مشارکتی آب تأکید می‌کند. پروژه GERD درگیری طولانی مدت بین اتیوپی، سودان و مصر بر سر رودخانه نیل را تشدید کرده است. علیرغم تلاش‌های متعدد برای میانجیگری، پیشرفت به سوی یک راه حل دائمی به دلیل مواضع سازش‌ناپذیر و عدم اعتماد طرف‌های مربوطه با مشکل مواجه شده است. درگیری‌های ترکیه، سوریه و عراق در امتداد رودخانه‌های دجله و فرات شواهد بیشتری از پیچیدگی روابط بالادست-پایین‌دست و تأثیر بر سیاست‌های ملی آب بر ثابت منطقه ارائه می‌دهد. از همین رو، نوآیندسازی هیدروپلیتیک از طریق معاهدات و چارچوب‌های قانونی تأثیر قابل توجهی بر نحوه حاکمیت در این اختلافات دارد. با این حال، پیچیدگی این فرآیندها تأکید زیادی بر این بستگی دارد که دولت‌ها، حاکم چقدر آماده هستند تا در گفت‌وگو معیار شرکت کنند. کمابیل کشورها به کنار گذاشتن نزاعیاتی‌های گذشته و پذیرش همکاری، شناسن مذاکرات صلح آینده، از جمله این درگیری‌ها را تعیین می‌کند. درگیری‌های آب را می‌توان با پرورش فرهنگ مشارکتی به فرصت‌هایی برای صلح و توسعه در منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا تبدیل کرد، که ممکن است به عنوان الگویی برای مدیریت بین‌المللی آب عمل کند.

دلیل اختلافات در حوضه رود دجله و فرات

درگیری طولانی مدت و چندانوجهی بین سه کشور سوریه، عراق و ترکیه بر سر مدیریت حوضه رودخانه دجله-فرات نمونه دیگری از تنش های هیدروپلیتیکی است که در منطقه MENA رخ می دهد. اگرچه این رودخانه ها منابع آب حیاتی برای هر سه کشور در بخش های کشاورزی، صنعتی و نیازهای آب خانگی هستند، اختلافات بر سر مدیریت و توزیع آنها سال هاست که به دهه ۱۹۶۰ باز می گردد. با معرفی پروژه های قابل توجه توسعه آب و منابع زمینی در حوزه دجله-فرات توسط عراق، سوریه و ترکیه، نگرانی های مدیریت آب فرامرزی تشدید و به بخشی از چشم انداز سیاسی منطقه تبدیل شد. اگرچه دجله و فرات از میان این سه کشور می گذرد، اکثر سدسازی ها، پروژه های آبیاری و استراژی های مدیریت آب به صورت یک طرفه انجام شده و یک بازی حاصل جمع صفر را ایجاد می کند که در آن منابع رودخانه ها کانون رقابت و رقابت هستند. به عنوان مثال، ترکیه که نیازهای انرژی آن عمدتاً از طریق واردات تأمین می شود، به انرژی آب بر روی رودخانه های دجله و فرات به عنوان منبع انرژی داخلی روی آورده است. در سال ۱۹۹۷، دومین پروژه بحث برانگیز انرژی آب بین سه کشور، معروف به سد «الیسیس» بر روی رودخانه دجله، به عنوان بخشی از پروژه جنوب شرقی اتساعی (GAP) را آغاز کرد. عراق و سوریه نیز پروژه های آبیاری و سدسازی خود را بر

[illegible]

بررسی روزنامه‌دریایی سرآمد از اختلافات آبی در منا و اهمیت هیدروپلیتیک

تشدید اختلافات آبی بر سر نیل

گروه آب و انرژی - توحید ورستان - یکی از اجزای اساسی ثبات بین‌المللی و منطقه‌ای معاصر، هیدروپلیتیک است که شامل استفاده مستقار از یک و کنترل منابع آب به عنوان یک ابزار سیاسی است. هیدروپلیتیک شامل سیاست‌ها، روش‌ها، طرح‌ها و اقدامات پیچیده‌ای است که کشورها برای تنظیم، تخصیص و استفاده از منابع آب به گونه‌ای انجام می‌دهند که نه تنها اهداف اقتصادی بلکه اهداف هیدروپلیتیک آنها را نیز پیش می‌برد. به تازجه به آنکه آب منبع محدود و ضروری است، به یکی از طرفه‌های اصلی در تولید برق تبدیل می‌شود. از آنجایی که کشورها در حال مذاکره هستند و اغلب بر سر ترنیت‌ها و دسترسی و توزیع آب با یکدیگر اختلاف نظر دارند، هیدروپلیتیک اغلب به عنوان انگیزه‌ای برای همکاری و هم به عنوان عامل درگیری عمل می‌کند. در این مطلب به موضوع اختلافات آب در منطقه «منا» پرداخته می‌شود. خاورمیانه و شمال آفریقا (MENA) که از نظر سیاسی منطقه‌ای پایدار با منابع آب محدود بوده، نمونه بارز منطقه‌ای است که در آن هیدروپلیتیک در تعیین امنیت آب مهم است.

تشديد اختلافات آم، ب و سم نیا

به گزارش اندیشکده «TRENDS Research & Advisory» طوایف ترین رودخانه جهان، حوضه رود نیل، یکی از نقاط داغ منطقه برای تنش‌های هیدروپلیتیک است. ۱۱ کشور، از جمله حوضه رود نیل، سودان، اتیوپی و تنزانیه هر سال بر سر آب این رود نیل برای دهه‌ها درامه داشته‌اند. استفاده از کشور سمنی بر اینکده آنها به دلیل تخصیص بیشتر برادریافت کنند، مشکل را تشدید می‌کند تا مصر، اتیوپی و سودان در مقابل یکدیگر قرار گیرند. اختلافات بین کشورهای بر سر تخصیص رودخانه‌ها برای اولین بار بین مصر و سودان در اواخر دهه ۱۹۲۰ به وجود آمده‌اند. کشور تنزانیای دوری در مورد حقوق آب و مدیریت منابع در نیل داشته‌اند. معاهده ۱۹۶۹ انگلیس و مصر که در دوران استعمار ایجاد شد، اولین منبع اختلاف بود. این معاهده بخش قابل توجهی از منابع آب نیل و همچنین قدرت ونوی پروژه‌های آبادانی بر سهام بر آب را به مصر اعطا کرد. زمانی که سودان مستقل شد به دنبال راه‌های برابری از منابع نیل برای حفظ جمعیت و بر رشد و تلاش برای اقتصادی خود بود. از همین رو تنش‌ها بین هر دو کشور افزایش یافت. با این حال، با اعضای دومین قرارداد نیل و ارتز در سال ۱۹۹۰، این موضوع تا حدی حل شد. بر اساس آن سالانه ۵۵ میلیارد متر مکعب آب به مصر و ۱۸٫۵ میلیارد متر مکعب به سودان اختصاص می‌یابد که بیشتر از توافق قبلی است. توافق بین مصر و سودان با مخالفت شدید

مدیرعامل شرکت پایانه های نفتی ایران:

تعمیرات زیرساخت‌های صادرات نفت ایران در «خارج» ادامه دارد

مدیرعامل شرکت پایانه های نفتی ایران گفت: سال گذشته تاکنون در حوزه نگهداری و تعمیرات زیرساخت‌های استراتژیک مربوط به صادرات نفت کشور، در جزیره خارگ، ۵۱ طرح مهم با اعتبار ۱۳ هزار میلیارد ریال در دستور کار قرار گرفته است. به گزارش اقتصادسراسر، مدیرعامل شرکت در بوشهر اظهار کرد: عمده این طرح‌ها و تأسیسات حیاتی شامل خطوط لوله در دریای و خشکی، مخازن ذخیره سازی اسکله های صادراتی و گوی‌های شناور بوده است. وی افزود: نگهداری و تعمیرات اساسی تجهیزات ضرورت انکارناپذیر برای صادرات پایدار و عملیات ایمن در این شرکت است.

مدیرعامل شرکت پایانه های نفتی ایران با اشاره به اهمیت نقش نگهداری و تعمیرات در آماده به کار نگه داشتن تأسیسات و تجهیزات عنوان کرد: نقش مجموعه نگهداری و تعمیرات در تحقق این مهم بسیار تعیین کننده و حساس است و همکاران تلاشگر این مجموعه با درک صحیح از این موضوع طی سال گذشته ۱۰ فقره از این طرح ها را تکمیل و به بهره برداری رسانده اند. وی ادامه داد: شرکت پایانه های نفتی ایران با توجه به مأموریت‌های در زمینه ذخیر سازی، انبار، گیری و صادرات نفت خام و معیانات گاز، نقش مهمی را در رنجیر ارزش شرکت ملی نفت ایران ایفا می کند.